

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากกล้วย เทศบาลตำบลบ้านแปะ

ที่ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการเข้าร่วมโครงการอบรมครูผู้ดูแลเด็กบรรจุแต่งตั้งใหม่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๘

เรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา

เรื่องเดิม

ตามคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านแปะ ที่ ๗๘๒/๒๕๕๘ เรื่อง อนุญาตให้บุคลากรเดินทางไปราชการ โครงการอบรมครูผู้ดูแลเด็กบรรจุแต่งตั้งใหม่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๑-๔ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมอเล็กซานเดอร์ กรุงเทพมหานคร โดยอนุญาตให้นางอำภา ทองแจ่ม เข้ารับการอบรมตามวัน เวลา ดังกล่าวนั้น

ข้อเท็จจริง

รายละเอียดการอบรม สรุปพอสังเขป ดังนี้

วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘

เวลา ๑๐.๐๐ น. เรื่อง บำเหน็จบำนาญ ข้าราชการครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดย นางราตรี รัตนไชย ผู้อำนวยการส่วนบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการ สำนักบริหาร การคลังท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ประเด็นที่น่าเสนอ

๑. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. งบประมาณในการเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น
๓. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบข)
๔. สิทธิประโยชน์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เวลา ๑๓.๐๐ น. เรื่อง โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย นายสุวิชา เพ็งไพบูลย์ ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและพัฒนาระบบ รูปแบบและ โครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่มีบทบาทภารกิจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษา แนะนำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการให้บริการ สาธารณะ ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่และโครงสร้างส่วนราชการ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นไปตามกฎ กระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ภายใต้อัตลักษณ์สากล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน”

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการพัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสานและบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นและวางระบบในการติดตามและประเมิน ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
๓. ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
๕. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุการจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗. กำหนดแนวทาง วางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน
๘. ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม
๑๑. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เวลา ๑๘.๐๐น. เรื่อง การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดย ผอ.วีรชาติ ทศรัตน์ ให้ความรู้คำแนะนำการดำรงตำแหน่งข้าราชการและการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก ดังต่อไปนี้

- การแต่งกายเครื่องแบบของข้าราชการที่ถูกต้องตามระเบียบ บรรจุใหม่ให้ติด ๒ ซีดตามระเบียบของท้องถิ่น ส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ๓ ซีด
- ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ผู้ไม่มีใบประกอบวิชาชีพถือว่าผิดกฎหมาย
- ครูผู้ดูแลเด็กสอบคัดเลือกกรณีพิเศษแบบไม่ต้องสอบแข่งขัน แตกต่างจากการสอบคัดเลือกแบบอื่น
- ครูผู้ดูแลเด็กผ่านการประเมินอย่างเข้ม ๒ ปี เปลี่ยนตำแหน่งเป็น ครู คศ.๑
- การเป็นข้าราชการมีภาระงานเพิ่มขึ้น ดังนั้น จะต้องรับผิดชอบหน้าที่ให้ดีที่สุด แต่ก็มี ความก้าวหน้าทางสายงาน ทั้งสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร
- ครูผู้ดูแลเด็กต้องสร้างผลงานให้ตนเอง เพื่อก้าวสู่ครู คศ.๒ ทำงานมูมานะให้เต็มที่แสดงให้ ผู้บังคับบัญชาเห็นในความสามารถและความสนใจในการทำงาน การพัฒนางาน

งบประมาณสนับสนุน

- อาหารกลางวัน จัดสรร ๒๘๐ วันๆละ ๒๐ บาทต่อคน
- อาหารเสริม (นม) จัดสรร ๒๘๐ วันๆละ ๗ บาทต่อคน (ก่อนที่จะให้เด็กดื่ม ครูต้องตรวจสอบให้ ดี ถ้าผิดปกติให้แจ้ง อปท. และบริษัทนมให้เปลี่ยนทั้งหมด)
- คณะกรรมการตรวจรับอาหารเสริมนม ให้ตรวจรับตามจำนวนที่ส่ง

- อาหารกลางวันให้เบิกตามที่ได้เด็กมาเรียนจริง ดูเอกสารตามบัญชีเรียกชื่อเด็กให้ตรงตามใบตรวจรับอาหารกลางวัน
- งบประมาณที่เบิกจ่ายให้ยึดยอดเด็กในวันที่ทำสัญญาจ้าง
- การกรอกข้อมูล CCIS ให้กรอกตามเวลาที่กำหนด
- ให้กำหนดการรับสมัครเด็กให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเด็กเพิ่ม
- เมนูอาหารกลางวันให้ครบ ๕ หมู่ ลด หวาน มัน เค็ม
- เงินค่ารักษาพยาบาล ให้เบิกจากกองทุน สปสช.
- เงินค่าวัสดุการเรียนการสอน รายละเอียด ๑,๗๐๐ บาทต่อคน ต่อปี ให้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกสื่อ ตามหนังสือสั่งการ ให้จัดซื้อวัสดุที่ครูและเด็กใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วัสดุสำนักงาน สื่อพัฒนาการ ๔ ด้าน หนังสือ และเครื่องเล่นพัฒนาเด็ก
- ภายในปี ๒๕๕๙ เงินค่าอาหารกลางวัน ค่าจัดการเรียนการสอน ต้องโอนเข้าบัญชีศูนย์ทั้งหมด
- เงินค่าวัสดุการจัดการเรียนการสอน คนละ ๑,๗๐๐ บาท /คน /ปี ได้มีหนังสือแจ้งมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน และให้ดูระเบียบว่าสามารถจัดซื้ออะไรได้บ้าง เช่น วัสดุสำนักงาน สื่อพัฒนาการ ๔ ด้าน ได้แก่ หนังสือนิทานให้นั่งที่รูปภาพ และเครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก
- ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เงินค่าจัดการเรียนการสอนและค่าอาหารกลางวันต้องโอนเงินลงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามระเบียบ
- สื่อวัสดุการจัดการเรียนการสอนเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้จัดซื้อตั้งแต่ต้นปี
- ให้ครูจัดทำทะเบียนคุม / ใบเบิกพัสดุ / จำหน่ายออกเมื่อชำรุดเสียหาย

หลักเกณฑ์การบรรจุเป็นข้าราชการครูผู้ดูแลเด็ก ต่อไป

- สอบข้อเขียน ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
  - ภาค ก ความรู้ความสามารถทั่วไป ๖๐ คะแนน
  - ภาค ข ตรวจผลงาน ๓ ด้าน ๘๐ คะแนน
  - ภาค ค สอบสัมภาษณ์ ๓๐ คะแนน
- เอาคะแนน ๓ ภาคมารวมกันทุกภาคต้องไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๖๐ ข้อสอบออกโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏของแต่ละจังหวัด
- อัตราส่วนเด็ก ๑:๑๐ คน ถ้าท้องถิ่นไหนมีงบประมาณให้อ่างกรอบนี้จัดสรรเปิดกรอบตำแหน่งได้เลย
  - งานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ๑๔-๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะแจ้งมา อปท.เชิญร่วมงาน

วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘

เวลา ๐๘.๓๐ น.

เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

โดย นางวรรณมา สทิวะวงศ์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนนครนนท์วิทยา ๕ ทานสัมฤทธิ์
ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายใน คือ กระบวนการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเองหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่
กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการประกันคุณภาพ

๑. มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของ อปท.
๒. มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อปท. (๑๒ มาตรฐาน ๔๓ ตัวบ่งชี้)
๓. มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อปท. (๒๓ มาตรฐาน ๙๔ ตัวบ่งชี้)
๔. มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ของกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ (๓
มาตรฐาน ๑๔ ตัวบ่งชี้)
๕. มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ) (๑๒ ตัวบ่งชี้)

สิ่งที่ครูผู้ดูแลเด็กต้องรู้ ต้องมี คือ แผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

- แผนยุทธศาสตร์
- แผน ๓ ปี
- แผนปี
- แผนปฏิบัติการ

เวลา ๑๓.๐๐ น.

เรื่องมาตรฐาน / หลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลและความก้าวหน้าในวิชาชีพครูผู้ดูแลเด็ก

โดย นายเทพสุริยา สะอาด สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ให้ความรู้คำแนะนำเรื่องระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นดังต่อไปนี้

- ข้าราชการครูผู้ดูแลเด็ก ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๘,๐๐๐ คน
- ศักดิ์และสิทธิ์เกิดจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีอยู่ ๒ กลุ่ม ได้แก่
  ๑. กลุ่มงานระดับ ซี เช่น นักวิชาการศึกษา
  ๒. กลุ่มวิทยฐานะ เช่น ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือ

ประเภทข้าราชการ / พนักงานครู อปท

๑. สายงานการสอน

- ครูผู้ดูแลเด็ก
- หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ครูผู้ช่วย
- ครู
- บรรจุเป็นข้าราชการ ปี ๒๕๕๘ ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก เตรียมความพร้อมพัฒนาอย่างเข้ม ๒
ปี เมื่อครบ ๒ ปี ปรับเป็นตำแหน่งครู

๒. สายงานบริหารส่วนศึกษา

- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา

๑ วิทยฐานะครู

- ครูชำนาญการ
- ครูชำนาญการพิเศษ
- ครูเชี่ยวชาญ
- ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

๒ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

- รองผู้อำนวยการชำนาญการ
- รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

๓ วิทยฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา

- ผู้อำนวยการชำนาญการ
- ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ

ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก รับเงินเดือน อันดับครูผู้ช่วย

- ผ่านการประเมินเข้ม ๒ ปี ตำแหน่ง ครู รับเงินเดือนอันดับ ค.ศ. ๑
ครองตำแหน่งครู ๖ ปี ผู้มีวุฒิปริญญาตรี เป็นตำแหน่ง ค.ศ. ๒
ครองตำแหน่งครู ๔ ปี ผู้มีวุฒิปริญญาโท เป็นตำแหน่ง ค.ศ. ๒
ครองตำแหน่งครู ๒ ปี ผู้มีวุฒิปริญญาเอก เป็นตำแหน่ง ค.ศ. ๒

เวลา ๑๘.๐๐ น.

เรื่อง **แนวทางการปฏิบัติราชการตามระเบียบงานสารบรรณและงานธุรการ**
โดย **นางกฤตยา จันทระเกษม ผู้อำนวยการส่วนระเบียบกลาง สำนักกฎหมาย**
และระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับงานสารบรรณ

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘
๒. หนังสือเวียนขอความเข้าใจต่างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบงานสารบรรณ เช่น การพิมพ์หนังสือราชการภาษาไทยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

งานธุรการ ได้แก่

- งานสารบรรณ
- งานติดต่อโต้ตอบประสานงาน
- งานเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์ ฯลฯ
- งานอื่นตามที่รับมอบหมาย

งานสารบรรณ หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการบริหารงานเอกสาร ได้แก่

- การจัดทำ
- การรับ การส่ง
- การเก็บรักษา การยืม
- การทำลาย

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘

เวลา ๐๘.๓๐ น.

เรื่อง สิทธิประโยชน์และสวัสดิการของครูผู้ดูแลเด็ก

โดย นายอดิศร สุนทรวิภาต ส่วนส่งเสริมการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักพัฒนา

ระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น มี ๒ ประเภท

๑. ที่เป็นตัวเงิน ได้แก่

- ค่ารักษาพยาบาล
- เงินการศึกษาบุตร
- ค่าเช่าบ้าน
- เงินทำขวัญ
- เงินเพิ่มพิเศษ
- ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- เงินรางวัลประจำปี

๒. ที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่

- การลา
- การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เวลา ๑๓.๐๐ น.

เรื่อง การบริหารงานพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดย นางสาวพรสวรรค์ ศรีสุพรรณ นิตกรชำนาญการ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

กระบวนการพัสดุ ได้แก่

๑. การจัดหา วิธีการจัดหา
๒. การควบคุม
๓. การจำหน่าย

วิธีการจัดหา ได้แก่

- การตกลงราคา
- การสอบราคา
- การประกวดราคา
- การจัดซื้อ จัดจ้างโดยวิธีพิเศษ
- การจัดซื้อ จัดจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ

ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

- ขอความเห็นชอบ
- ดำเนินการ
- ขออนุมัติ
- การทำสัญญา
- การตรวจรับ

รายงานขอซื้อขอจ้าง

- เหตุผลความจำเป็น
- รายละเอียดของพัสดุ
- ราคามาตรฐาน/ราคากลาง/ราคาที่เคยจัดหาครั้งหลังสุดไม่เกิน ๒ ปี
- วงเงินที่จะซื้อ/จ้าง
- กำหนดเวลาที่ต้องการพัสดุ

- วิธีที่จะซื้อ/จ้าง
  - ข้อเสนออื่นๆ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการ การออกประกาศฯ
- การซื้อแบ่งจ้าง คือ การลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกัน โดยมีเจตนาเพื่อ
- เปลี่ยนวิธีการซื้อ/จ้าง
  - เปลี่ยนตัวผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อ/สั่งจ้าง

ข้อยกเว้น

- วัสดุที่ง่ายต่อการเน่าเสีย
- วัสดุที่โดยสภาพไม่สามารถซื้อ/จ้าง ในคราวเดียวได้

การควบคุม ได้แก่

- การลงทะเบียน
- การเก็บรักษา
- การเบิกจ่าย
- การตรวจสอบ

การจำหน่าย

- ถ้าเกิน ๑ แสนบาท ให้ขายทอดตลาด
- ถ้าไม่เกิน ๑ แสนบาท ขายให้ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ท้องถิ่นองค์สาธารณกุศล โดย วิธีตกลงราคา
- ถ้าไม่ได้ผลให้นำวิธีเกี่ยวกับการซื้อมาใช้

๑๘.๐๐ น. เรื่อง การปฏิบัติงานและปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครูผู้ดูแลเด็ก
โดย ดร.พรศรี นิยมแก้ว ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักมาตรฐานวิชาชีพ ครูสภา

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๙ ครูสภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- (๒) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- (๓) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพ
- (๔) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๕) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- (๖) ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- (๗) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- (๘) รับรองความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมทั้งความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
- (๙) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
- (๑๐) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย
- (๑๑) ออกข้อบังคับของครูสภา ฯลฯ

การประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่

๑. การเข้าสู่วิชาชีพ ได้แก่

- ครู จะต้อง มี ใบรับรองปริญญา / รับรองความรู้
- ผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้บริหารการศึกษา จะต้อง มี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีวุฒิ ปริญญาตรีบริหาร และมีประสบการณ์
- ศึกษานิเทศ จะต้อง มี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีวุฒิ ปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์

๒. การประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู ได้แก่

- มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ คือ การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- มาตรฐานการปฏิบัติงาน คือ การต่อใบอนุญาต การประเมินความชำนาญ ตามระดับคุณภาพ การประเมินความชำนาญเฉพาะด้าน
- มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) คือ ความมีจิตวิญญาณของความเป็นครู และการยอมรับของสังคม

จรรยาบรรณวิชาชีพครูมี ๕ ด้าน ๙ ข้อ

๑.จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อที่ ๑ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนานตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

๒. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อที่ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

๓.จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อที่ ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ข้อที่ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อที่ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกายวาจา และจิตใจ

ข้อที่ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ข้อที่ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

๔.จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อที่ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๕.จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อที่ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘

เวลา ๐๘.๓๐ น. เรื่อง การใช้จ่ายเงินอุดหนุนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดย นายรณกฤต อรรถกฤตดำรง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
กิจกรรมเด็ก เยาวชนและนันทนาการ สำนักประสานการจัด
การศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ระเบียบรายได้สถานศึกษา ๕๑

- มีหนังสือประกอบระเบียบ ๒ ฉบับ คือ
  ๑. มท ๘๐๙๓.๒/ว๑๙๑๘ ลว ๑๖ มิ.ย.๕๒
  ๒. มท ๘๐๙๓.๒/ว๒๒๓๕ ลว ๑๗ พ.ย.๕๒
- ใช้กับโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- หัวหน้าสถานศึกษา คือ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รับผิดชอบบริหารสถานศึกษา
- การใช้จ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม (ข้อ ๑๑)
- การรับส่งเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม (ข้อ ๑๔)

เงินอุดหนุนสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่

- เงินเดือนสำหรับข้าราชการครู
- ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง
- เงินเพิ่มการครองชีพสำหรับพนักงานจ้าง
- เงินประกันสังคมของพนักงานจ้าง
- ค่าสวัสดิการสำหรับข้าราชการครู ได้แก่ ค่าเล่าเรียนบุตร
- ค่าจัดการเรียนการสอนรายหัว อัตราคนละ ๑,๗๐๐ บาทต่อปี ต่อคน
- ทุนการศึกษาสำหรับครูผู้ดูแลเด็ก

เวลา ๑๐.๐๐ น. เรื่อง การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กปฐมวัย

โดย มล.พรศิษฏ์ วรวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนัก
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
สำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดแก่กลุ่มเด็กปฐมวัย หรือ เด็กอายุระหว่าง ๓ ถึง ๖ ปี ด้วยการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการชีวิต หรือ เอ็กเซ็กคิวทีฟ ฟังก์ชัน หรือ อีเอฟ (Executive Functions : EFs) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ในป้องกันปัญหาเสพติด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ถึง ๒๕๖๒ ของรัฐบาล

Executive Functions (EFs) คืออะไร

คือ ชุดกระบวนการทางความคิด (mental process) ที่ช่วยให้เราวางแผน มุ่งใจจดจ่อ จำคำสั่ง และจัดการกับงานหลายๆอย่างให้ลุล่วงเรียบร้อยได้ สามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน วางเป้าหมายและทำไปเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ รวมทั้งควบคุมแรงอยาก แรงกระตุ้นทั้งหลาย ไม่ให้สนใจไปนอกกลุ่มนอกทาง เหมือนกับระบบควบคุมการบินทางอากาศในสนามบินที่ต้องจัดการกับเที่ยวบินเข้า-บินออกจำนวนหลายสิบเที่ยวในเวลาเดียวกัน๑ คือ ทักษะที่เราใช้ในการจัดการกับการเรียนรู้ของเราเอง เป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งยวด ทั้งต่อความสำเร็จในการเรียน การทำงานอาชีพ และการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นๆ

องค์ประกอบของ Executive Functions ทั้ง ๙ ด้าน ประกอบด้วย

Working memory = “ความจำที่นำมาใช้งาน” คือ ความสามารถในการเก็บประมวล และดึงข้อมูลที่เก็บในคลังสมองของเราออกมาใช้ตามสถานการณ์ที่ต้องการ เช่น มันจะช่วยให้เรากลับไปอ่านหน้านิตยสารที่พักค้างไว้ตอนที่เพื่อนเดินเข้ามาคุยด้วยได้เป็นต้น

Inhibitory Control = การยับยั้งชั่งใจ คิดไตร่ตรอง คือ ความสามารถในการควบคุมแรงปรารถนาของตนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จนสามารถหยุดยั้งพฤติกรรมได้ในเวลาที่สมควร เด็กที่ขาดความยับยั้งชั่งใจจะเหมือน “รถที่ขาดเบรก” อาจทำอะไรๆ ไปโดยไม่คิด หรือมีปฏิกิริยาตอบโต้สิ่งต่างๆ ไปในทางที่สร้างปัญหาแก่ตนเองต่อไป

Shift หรือ Cognitive Flexibility = คือ ความสามารถในการยืดหยุ่นความคิด เปลี่ยนจุดสนใจ เปลี่ยนโฟกัสหรือเปลี่ยนทิศทางการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เด็กที่มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวมักจะติดตันอยู่กับสิ่งเดิมๆ ไม่สามารถยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ มองไม่เห็นทางออกใหม่ๆ ไม่สามารถคิดสิ่งใหม่ๆ นอกกรอบได้

Focus / Attention = ความสามารถในการใส่ใจจดจ่อมุ่งความสนใจอยู่กับสิ่งที่ทำอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยไม่วอกแวกไปตามปัจจัยไม่ว่าภายนอกหรือภายในตนเองที่เข้ามารบกวน

Emotional Control = การควบคุมอารมณ์ คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จัดการกับความเครียด หงุดหงิด และแสดงออกแบที่ไม่รบกวนผู้อื่น เด็กสามารถบอกได้ว่ากำลังรู้สึกอย่างไร และควรจัดการอย่างไร เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มักกลายเป็นคนโกรธเกรี้ยวฉุนเฉียว ชี้แจงเหตุเกิดเหตุ หรือชี้กั้ววล อารมณ์แปรปรวน และอาจซึมเศร้าได้

Planning and Organizing = การวางแผนและการจัดระบบดำเนินการเริ่มตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย การเห็นภาพรวม จัดลำดับความสำคัญ จัดระบบโครงสร้าง จนถึงการทำคือการแตกเป้าหมายให้เป็นขั้นตอนกระบวนการ และมีการประเมินผล

Self -Monitoring = คือ การตรวจสอบตนเอง รู้จักตนเอง รวมถึงการตรวจสอบการทำงานเพื่อหาจุดบกพร่อง ประเมินการบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งความสามารถกำกับติดตามปฏิบัติตามปฏิกิริยาของตนเอง และดูผลจากพฤติกรรมของตนเองที่กระทบต่อผู้อื่น

Initiating = ความสามารถในการริเริ่มและลงมือทำงานตามที่คิดมีทักษะในการริเริ่ม สร้างสรรค์แนวทางในการทำสิ่งต่างๆ เมื่อคิดแล้วก็ลงมือทำให้ความคิดของตนปรากฏขึ้นจริง

Goal-Directed Persistence = ความพากเพียรมุ่งสู่เป้าหมาย เมื่อตั้งใจและลงมือทำสิ่งใดแล้ว ก็มีความมุ่งมั่นอดทน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะเผชิญอุปสรรคใดๆ ก็พร้อมฝ่าฟันจนถึงความสำเร็จ

หากเด็กมีทักษะ EFs เขาจะมีความสามารถในการคิด

- มีความจำดี มีสมาธิจดจ่อสามารถทำงานต่อเนื่องได้จนเสร็จ
- รู้จักการวิเคราะห์ มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ลงมือทำงานได้ และจัดการกับกระบวนการทำงาน จนเสร็จทันตามกำหนด
- นำสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อนในประสบการณ์มาใช้ในการทำงานหรือกิจกรรมใหม่ได้
- สามารถปรับเปลี่ยนความคิดได้ เมื่อเงื่อนไขหรือสถานการณ์เปลี่ยนไป ไม่ยึดติดตายตัว จนถึงขั้นมีความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบได้
- รู้จักประเมินตนเอง นำจุดบกพร่องมาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นได้
- รู้จักยับยั้งควบคุมตนเองไม่ทำให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมแม้จะมีสิ่งยั่วยวน
- รู้จักแสดงออกในครอบครัวในห้องเรียน กับเพื่อน หรือในสังคมอย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การรู้จักเคารพผู้อื่น อยู่กับคนอื่นได้ดี ไม่มีปัญหา
- เป็นคนที่อดทนได้ รอคอยเป็น มีความมุ่งมั่นพร้อมความรับผิดชอบที่จะไปสู่ความสำเร็จ

EF พัฒนาขึ้นอย่างไรและเมื่อไร

เราไม่ได้เกิดมาพร้อมกับทักษะ EF แต่เราเกิดมาพร้อมกับ “ศักยภาพ” ที่จะพัฒนาทักษะเหล่านี้ แต่จะพัฒนาได้แค่ไหน อย่างไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ตั้งแต่ช่วงวัยทารก จนถึงวัยเด็ก และต่อไปยังวัยรุ่น EF เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงที่หลากหลาย ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การวิจัยจำนวนมากชี้ว่า EF เริ่มพัฒนาขึ้นในเวลาไม่นานหลังปฏิสนธิ โดยในช่วงวัย ๓-๖ ปีจะเป็นหน้าต่างแห่งโอกาสที่สำคัญที่สุดของการเติบโตอย่างมากของทักษะเหล่านี้ และทักษะนี้ก็จะเติบโตต่อไปจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แต่ในอัตราที่ไม่เท่ากับการเติบโตในช่วง ๓-๕ ปี และหลังจากนั้นจึงลดการเติบโตลง

ดังนั้น ในช่วงวัย ๓-๖ ปี ถ้าเด็กไม่ได้รับการฝึกฝนที่ควรได้จาก ไม่ว่าจะจากสัมพันธภาพกับผู้ใหญ่ จากสภาพแวดล้อม หรือสภาพแวดล้อมกลับกลายเป็นตัวสร้างปัญหา เป็นพิษต่อเด็กเช่น ละเลยทอดทิ้ง ละเมิดหรือใช้ความรุนแรง การพัฒนาทักษะ EF ก็อาจจะช้าหรือบกพร่องเสียหายไป กระทั่งต่อโครงสร้างการทำงานของสมอง และการพัฒนา EF ในสมองต่อไปด้วย

ช่วงเวลา ๓-๖ ปีนี้มีความสำคัญมากในการฝึกฝนทักษะด้าน EF ช่วงเวลานี้จึงเป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อสังคม เป็นการลงทุนที่คุ้มค่ามากกว่าการมาตามแก้ไขปัญหาในภายหลัง

สภาพแวดล้อมก็เหมือน “สร้างนั่งร้าน”

ก่อนที่เด็กจะสามารถใช้ทักษะเหล่านี้ได้ตามลำพังเมื่อโตขึ้น ผู้ใหญ่จะต้องเป็น “นั่งร้าน” ที่ดีให้ก่อนโดยสร้างกิจวัตรประจำวัน เป็นแบบอย่างพฤติกรรมทางสังคมทางบวก สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง บนความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจกัน พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในครอบครัว ครูในศูนย์เด็กเล็ก หรือโรงเรียนอนุบาล ที่ดูแลเด็กวัย ๓-๖ ปีมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาทักษะ EF โดยต้องฝึกฝนคุณลักษณะทั้ง ๕ ด้านนี้ในชีวิตประจำวัน หรือในการจัดหลักสูตรการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในการฝึกฝนการออกกำลังกาย และการฝึกควบคุมความต้องการ ซึ่งสามารถทำได้ เช่น สร้างวินัยในชีวิตประจำวัน ให้รู้จักรอ เข้าใจให้รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง และแสดงออกได้เหมาะสม ฝึกเข้าใจความรู้สึกของตนเอง และเพื่อนๆ หรือคนอื่นๆ มีกิจกรรมที่ได้ฝึกความจำ ฝึกสมาธิให้เด็กได้มีโอกาสออกไปเผชิญสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ พบคนใหม่ๆ เพื่อนใหม่ๆ ไม่เก็บกักเด็กไว้แต่ในบ้านเท่านั้น ควรหลีกเลี่ยงของเล่นสำเร็จรูป ที่ไม่ช่วยให้เด็กได้คิดค้นแก้ปัญหา แต่ควรจัดกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมและหลากหลาย โดยเฉพาะให้ได้เรียนรู้ด้วยการลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ซึ่งในกระบวนการเหล่านี้ จะฝึกการวางเป้าหมาย การจัดลำดับก่อนหลัง การอดทนพากเพียร การสังเกต เรียนรู้ขั้นตอนการทำงาน ถ้าเจอปัญหาได้ฝึกคิดหาทางออกใหม่เพื่อแก้ปัญหา รวมทั้งเมื่อเสร็จแล้วมีโอกาสฝึกการ ประเมินผลอย่างง่าย ๆ ว่าดี หรือไม่ดีอย่างไร และมีการให้กำลังใจเมื่อเด็กทำสำเร็จ

EFs เกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดอย่างไร

จากการรวบรวมผลวิจัยจากต่างประเทศของ รศ.ดร. นवलจันทร์ จุฑาภักดีกุล ผู้เชี่ยวชาญด้าน executive functions จากศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า

- ความบกพร่องของ EFs เป็นสาเหตุของการติดสารเสพติด
- การศึกษาจากภาพถ่ายสมองและอาการทางคลินิก แสดงให้เห็นว่ามีความบกพร่องในการทำงานของสมองส่วนหน้าในผู้ที่ติดยาเสพติด
- ความบกพร่องในการทำงานของสมองส่วนหน้าทำให้ไม่สามารถยับยั้งความคิดและการกระทำ (inhibition) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอนของการติดยาเสพติดตั้งแต่ทำให้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง ทดลองใช้ยาใช้ซ้ำจนติด รวมทั้งการกลับไปใช้ใหม่
- สมองส่วนหน้า (Prefrontal cortex) ทำหน้าที่ยับยั้งการเข้าหายาเสพติดโดยควบคุมความคิดและการกระทำ (Cognitive control) ยับยั้งไม่ให้ออกไปทำตามความต้องการรู้สึกคิดว่าสิ่งไหนไม่ดี ยับยั้งไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีไม่

